

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel**

datum	1. Inleiding
9 juli 2012	Bij brief van 17 oktober 2011 heeft het instellingsbestuur van de Vrije Universiteit Brussel te Brussel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
onderwerp	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Science in de lichamelijke
Definitief	opvoeding en de bewegingswetenschappen (master). Deze aanvraag is ontvangen op 17
accreditatierapport en -besluit	oktober 2011 en ontvankelijk verklaard op 15 november 2011.
(#5501)	
bijlage	2 De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling
	uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Interuniversitaire Raad
	(VLIR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Prof. dr. Willem van Mechelen, hoofd van de Afdeling Sociale Geneeskunde en co-directeur van het EMGO+ Instituut, VU medisch centrum Amsterdam;

Leden:

- Mevr. Harlindis (Line) Dumoulin, vakdeskundig lid, Secretaris Generaal Bond voor Lichamelijke Opvoeding vzw;
- Prof. dr. Hubrecht Toussaint, vakdeskundig lid, lector Bewegingswetenschappen aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) van de Hogeschool van Amsterdam en hoofd onderzoek van het InnoSport fieldlab zwemmen aan de Faculteit bewegingswetenschappen van de VU Amsterdam;
- Prof. dr. em. Jules Peschar, onderwijskundig lid, emeritus Hoogleraar Onderwijs sociologie, basiseenheid Sociologie, Rijksuniversiteit Groningen;
- Dhr. Sander Raeymaekers, student-lid, master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen, K.U. Leuven;
- Mevr. Kimara Goethals, student-lid, master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen, Universiteit Gent.

Secretaris:

- Dr. Steven Van Luchene, stafmedewerker van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), trad op als projectbegeleider en secretaris voor deze visitatie.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLIR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie is tevreden met de inspanningen die de opleidingsraad heeft gedaan om de doelstellingen en eindtermen voor de opleiding gedetailleerd en competentiegericht te formuleren. Daarbij werd gewerkt met het bepalen van rollen en specifiek daarbij behorende competenties. Internationale afstemming werd gezocht via een actieve participatie aan het Europese AEHESISproject (AEHESIS staat voor 'Aligning a European Higher Educational Structure in Sport Science'). Voor de opleiding werden de competenties ook expliciet afgetoetst aan de globale competenties die zijn gedefinieerd in artikel 58 § 2 van het Structuurdecreet en die ook als criteria fungeren voor dit facet. Uit deze toetsing blijkt dat de competentiekaders van de opleiding qua niveau en oriëntatie ruim tegemoet komen aan de vigerende eisen.

Wel is de commissie van mening dat het volledige docententeam van de opleiding in al hun interne en externe communicatie nog sterker en eenduidiger moet inzetten op het primaat van de wetenschap en het onderzoek. Studenten en docenten geven aan dat nogal wat abiturienten aangetrokken worden door de sport en onvoldoende op de hoogte zijn van de academische insteek, wat dan bijvoorbeeld leidt tot een relatief grote uitval. Ook aan het 'einde' van de opleiding, met name wat het beoogde niveau van de masterproef betreft (*zie facet 2.9*), vond de commissie tekenen dat er onder de docenten geen eenduidige standaard wordt gehanteerd. Dit zijn volgens de commissie impliciete signalen voor het feit dat er binnen de opleiding nog werk is om dat wat op papier is gezet verder te interioriseren en consequent uit te dragen. De vorming van bewegingswetenschappers zou daarbij meer uitdrukkelijk centraal moeten staan.

Afgezien van bovenstaande opmerking wil de commissie de opleiding hier vooral complimenteren voor het intensieve en degelijke werk dat is geleverd bij de totstandkoming van de competentiekaders. Met name de actieve participatie in het Europese AEHESIS-project heeft de opleiding in staat gesteld op een gestructureerde en intensieve manier

Pagina 3 van 12 kennis te nemen van de internationale context en de eisen die worden gesteld door buitenlandse vakgenoten, en daar in hun eigen competentiekaders van te profiteren. De kaders voldoen ook in ruime mate aan de minimumeisen die de commissie formuleerde in haar domeinspecifiek referentiekader. De commissie vernam dat actoren uit het beroepenveld nauw betrokken werden bij het opstellen van het competentiemodel. Uit de kaders blijkt dan ook duidelijk een goede afstemming op de eisen van het beroepenveld. De commissie is van oordeel dat er aan de 'kop' van de opleidingen (de doelstellingen) goed werk is geleverd en de opleidingen een erg mooi instrument in handen hebben om de competentiegerichte aanpak en de geformuleerde ambities verder door te trekken doorheen alle aspecten van de opleidingen. De commissie herhaalt dat daarbij de wetenschappelijke insteek en de onderzoeksgerichtheid expliciet voorop dient te staan. Onder meer de komst van de tweejarige master biedt daartoe een uitgelezen opportuniteit.

Programma

De commissie twijfelt er niet aan dat de huidige programma's de meeste studenten de mogelijkheid biedt de vooropgestelde eindkwalificaties daadwerkelijk te behalen. Zij vraagt zich wel af of dit steeds via de meest efficiënte weg en middels een gereflecteerde en gecoördineerde onderwijsaanpak gebeurt. Aangeraden wordt om de vertaalslag van competenties naar programma's (met oog voor vormgeving en toetsing) gezamenlijk te bespreken en manieren te zoeken om de competentiegerichte aanpak explicieter in de programma's te integreren. Mogelijk kan daarbij het aanstellen van 'competentierolcoördinatoren' die de leerlijnen nagaan en bewaken worden overwogen. De commissie bestudeerde de goed uitgewerkte opleidingsonderdelenfiches en het gebruikte lesmateriaal van de opleiding en constateerde dat de inhoud van de programma's over het algemeen een goed niveau halen.

De kennisontwikkeling is voldoende breed en bereikt doorheen de verschillende opleidingsfasen ook de nodige diepte. De gedoctrineerde stof is up to date en sluit goed aan bij de recente ontwikkelingen in het wetenschapsgebied. Het vakgroepgestuurde aanbod inspireert zich duidelijk op de sterktes van het eigen onderzoek. Studenten uit de opleiding gaven aan dat er regelmatig gerefereerd wordt aan of gebruik gemaakt wordt van het onderzoek van de eigen docenten.

De aansluiting op de beroepspraktijk geschiedt via de practica, de bewegingsvorming en uiteraard de stages. Vooral de stages zijn volgens de commissie een sterk punt van de Brusselse opleiding. Er is een mooi en ruim aanbod dat goed is vormgegeven in intensieve geïntegreerde werkweken. Ook het ruime aanbod aan stages in de onderwijsafstudeerrichting verdient vermelding.

Het pakket aan reguliere bewegingsvorming in de opleiding is op zich voldoende breed en van een goede kwaliteit, al mist de commissie daar een systematische integratie met de theorie.

De modeltrajecten die schematisch zijn weergegeven acht de commissie over het algemeen logisch opgebouwd en inhoudelijk samenhangend. Gespecialiseerde opleidingsonderdelen worden steeds voorafgegaan door algemeen vormende of inleidende vakken en studenten signaleerden geen storende overlap.

Tijdens de gesprekken met de studenten kwam wel de opmerking dat de synthese van de verschillende leerinhouden pas echt op gang komt met de masterproef. Dat is op zich niet problematisch, al gelooft de commissie dat de opmerking gekoppeld kan worden aan haar vaststellingen in verband met de nog relatief individueel of vakgroepgestuurde onderwijsopzet. Het ontwikkelen van een gemeenschappelijke en vakgroepoverschrijdende aanpak van de onderwijsvormgeving (zonder dat daarbij de sterktes van het

Pagina 4 van 12 vakgroepgestuurde inhouden hoeven te verdwijnen) zal ook de horizontale samenhang en integratie van de programma's ten goede komen. De commissie verwees in dit kader reeds naar de nood aan een sterkere integratie tussen theorie en praktijk en een meer coherente vertaling van disciplineoverschrijdende rollen en competenties

Het masterprogramma telt 60 studiepunten.

De situatie in de masteropleiding voor wat betreft studielast ligt anders dan in de bachelorfase. Ook hier gelden de kleinschaligheid en een goede opvolging van de individuele student, maar is het duidelijk dat er veel moet gebeuren op erg korte tijd. Dat leidt bijvoorbeeld regelmatig tot uitstelgedrag bij de masterproef. Ook de kwaliteit van de masterproeven wordt zeker niet bevorderd door het feit dat studenten in het huidige format slechts een jaar tijd hebben. Deze vaststelling was een van de directe aanleidingen voor de aanvraag van een tweejarige master die inmiddels is goedgekeurd. De commissie is van oordeel dat de problematiek van de erg krappe eenjarige master aldus voldoende gekend is en er een goede oplossing voor is uitgetekend. De commissie wil daarnaast zeker ook niet voorbijgaan aan de vaststelling dat een groot deel van de masterproeven, ondanks de bestaande druk, een behoorlijk niveau weten te realiseren binnen de voorziene tijd. In het zelfevaluatie-rapport presenteert de opleiding haar onderwijsvisie die in het teken staat van 'onderzoeksgebonden onderwijs via leer- en onderwijs-efficiëntie naar de professional'. Centraal staan drie leerlijnen (conceptuele lijn/vaardighedenlijn/ integrale ervarings- en reflectielijn) die door de programma's heen lopen. De commissie vond deze visie ook ten dele in de opleiding terug.

Anderzijds is de in het model veronderstelde integratie en complementariteit tussen de drie lijnen minder duidelijk terug te vinden. Opnieuw dient dit volgens de commissie verklaard te worden door een te weinig doorgedreven en doorgesproken opleidingsbrede onderwijsaanpak. Bij het verder consolideren van een dergelijke aanpak lijkt het de commissie zinnig om telkens expliciet vanuit de doelstellingen te vertrekken en gezamenlijk na te gaan hoe de competenties en rollen in de verschillende opleidingsonderdelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden vormgegeven.

De commissie twijfelt er dus niet aan dat elke lesgever zijn of haar best doet om de leerinhouden zo aantrekkelijk mogelijk aan te brengen, maar meent dat er veel meer naar elkaar gekeken en van elkaar geleerd zou moeten worden. De individuele en vaak intuïtieve aanpak levert hier en daar enkele mooie praktijken op maar die vormen zelden de motor voor een discussie over en het ontwikkelen van een meer opleidingsgebonden onderwijsvisie.

Het viel de commissie ook op dat er relatief veel eigen syllabi gebruikt worden. Wellicht valt te overwegen wat meer gebruik te maken van internationale handboeken.

De organisatie van het toetsen en het examineren staat beschreven in het zelfevaluatie-rapport en is vastgelegd in reglementen. Voor zover de commissie kon nagaan is dit goed geregeld. Examenvormen en -normen worden duidelijk beschreven in de opleidingsonderdelenfiches en studenten geven aan dat zij weten wat er van hen verwacht wordt. Volgens studenten wordt gepeild naar kennis en inzicht, verloopt de examinering fair en kijken vragen of toetsen niet af van de gedoeerde stof. De commissie kon ook vaststellen dat er een adequate variatie bestaat in toetsvormen en er zowel met permanente als met periodegebonden evaluatie wordt gewerkt.

De commissie kreeg in de bijlagen van het zelfevaluatie-rapport een keur aan representatieve examenvragen te zien die zij over het algemeen van een goed niveau vindt. Er lijkt over het algemeen een adequate koppeling te bestaan tussen het competentiemodel en de toetsing maar die alignatie komt volgens de commissie eerder impliciet en accidenteel dan bewust en gewild tot stand.

Pagina 5 van 12 Er is geen opleidingsbrede beoordelingsstrategie die bewust uitgaat van de doelstellingen en die leidt tot een geconcentreerd evaluatiebeleid. Aansluitend op haar eerdere suggesties in dit verband raadt de commissie de opleidingsverantwoordelijken aan om bij de verdere vertaalslag van de competenties naar de programma's ook de examinering te betrekken. Voor de evaluatie van de sportpraktijk, de stages en de masterproef zijn zowel de eisen als de manier van beoordelen duidelijk. De commissie stelde wel vast dat met name voor de masterproef naar haar oordeel de vooropgezette standaard niet door alle beoordeelaars even consequent is gehanteerd waardoor de toetsing van het wetenschappelijk eindniveau niet voor de volle honderd procent geborgd is.

Over plaats, opzet, organisatie en finaliteit van de masterproef is de commissie tevreden. De commissie kreeg voor het bezoek een selectie van recente masterproeven te lezen. Tijdens het bezoek keek zij ook een ruimere keur in. De commissie stelde daarbij vast dat de niveaus van de scripties een relatief grote spreiding vertonen en constateerde ook dat twee scripties volgens haar ten onrechte een voldoende beoordeling hebben gekregen. De commissie heeft dit uitvoerig besproken met de opleidingsvertegenwoordigers, de studenten en de docenten en kwam daarbij tot de volgende tweeledige analyse.

De spreiding in kwaliteitsniveaus valt volgens de commissie deels te verklaren door het feit dat studenten betrekkelijk weinig tijd hebben om hun masterproef uit te voeren. De commissie opperde daarnaast reeds dat de methodologische onderzoeksleerlijn sommige studenten nog onvoldoende de vaardigheden bijbrengt om het finale onderzoekproces gefocust aan te pakken, goed te laten bezinken en de conclusies ook goed in context te plaatsen. Deze twee factoren zouden met het invoeren van de tweejarige master verholpen moeten worden. Een derde element dat speelt bij de spreiding betreft de begeleiding die vooral binnen de vakgroepen en onder toezicht van promotoren plaatsvindt, waarbij regie en intensiteit van begeleiding varieert. Studenten wezen daar expliciet op en de opleidingsverantwoordelijken gaven ook zelf aan dat zij van plan zijn het strak opgezette begeleidingsschema dat binnen de opleidingen Revalidatie en Kinesithérapie werd ontwikkeld ook voor de LO-studenten te hanteren. De commissie heeft er vertrouwen in dat met deze ingrepen reeds een belangrijke kwaliteitssprong zal worden gemaakt.

Wat de in de ogen van de commissie onterechte beoordelingen betreft, begrijpt de commissie dat mindere prestaties ten dele worden gecompenseerd door procesbeoordeling die zich uiteraard niet laat zien in het afgewerkte product. De commissie acht dit op zich geen problematisch gegeven maar meent wel dat de ondergrens – die door de opleiding overigens duidelijk is getrokken – daarbij erg streng bewaakt dient te worden. In twee gevallen is dit niet gebeurd, wat er op wijst dat de vooropgezette standaard onder de docenten kennelijk niet eenduidig wordt gehanteerd. In het licht van haar eerdere opmerkingen over het ontbreken van een opleidingsbrede aanpak en een centrale regie heeft de commissie tevens onvoldoende garanties dat dergelijke voorvallen zich in de toekomst niet opnieuw kunnen voordoen. Met het aan dit facet toegekende oordeel wil de commissie vooral hierover een duidelijk signaal geven en de opleidingsverantwoordelijken aanmanen om in de puntentoekening voldoende checks and balances aan te brengen zodat het wetenschappelijk eindniveau van de opleiding ondubbelzinnig en opleidingsbreed wordt gewaarborgd.

Dit gezegd zijnde wil de commissie niet voorbijgaan aan het andere uiteinde van het spectrum en er op wijzen dat er ook een aantal erg goede masterproeven is gemaakt. Zoals eerder aangegeven constateerde de commissie dat een groot deel van de studenten, ondanks de bestaande druk, een behoorlijk niveau weet te realiseren binnen de voorziene tijd.

De formele toelatingsvoorwaarden voor de master zoals die in het zelfevaluatie rapport en in de studiegids staan vermeld, acht de commissie duidelijk en adequaat.

Pagina 6 van 12 De commissie is tevreden over de manier waarop de aansluiting met de vooropleiding wordt verwezenlijkt. De master steunt op het niveau van de bachelor en studenten gaven aan geen problemen te ervaren bij de overgang. Voor zij-instromers zijn goede bijspijkerpakketten voorzien die mee geëvalueerd worden via de reguliere onderwijsevaluatie. Er is ook een individueel traject uitgetekend voor topsporters dat de commissie erg goed opgezet vindt.

Gegeven de positieve scores die door de commissie aan de meeste facetten werden toegekend en de aangehaalde motiveringen daarvoor, en gegeven het feit dat de negatieve score op facet 2.9 (masterproef) met name als signaal bedoeld is om bij de puntentoekening van de masterproef de ondergrens strenger te bewaken, besluit de commissie ook op onderwerpniveau tot een positief oordeel.

De NVAO ondersteunt het oordeel van de commissie en hecht eraan te benadrukken dat het waarborgen van minimaal het basisniveau van de kwaliteit van de masterproeven een prioriteit moet zijn.

Inzet van personeel

De commissie is tevreden over de individuele vakinhoudelijke en didactische deskundigheid van het bij de opleiding betrokken personeel. Zoals moge blijken uit het cursusmateriaal en de gesprekken met de studenten en alumni, wordt op een voldoende hoog niveau en middels een waaier aan stimulerende onderwijsvormen gedoceerd. Studenten getuigen dat de afstand tot het personeel erg klein is en de schaal van de opleidingen een erg stimulerende onderwijsomgeving toelaat. Tijdens de gesprekken met de opleidingsverantwoordelijken, de docenten en de assistenten vond de commissie telkens groepen van bevlogen mensen voor zich die zich duidelijk betrokken voelen bij de opleiding. De commissie constateerde dat er zich op het vlak van onderzoeksdiskundigheid en onderzoeksactiviteit positieve ontwikkelingen hebben voorgedaan sedert de vorige visitatie. Er is een toegenomen werving van doctoraten op externe fondsen en de performantie van het personeel op onderzoeksvlak wordt sterker dan voorheen gemonitord. Een overzicht van de gerealiseerde onderzoeksoutput van de laatste jaren toont enige variatie tussen de vakgroepen, maar ook dat de opleiding kan bogen op een aantal excellente onderzoekers. De waaier aan specialisaties bij het personeel is voldoende breed en sterk om de vier afstudeerrichtingen goed te kunnen dragen.

De commissie sprak eerder al haar waardering uit voor het stageaanbod in de opleiding dat zij erg uitgebreid en kwalitatief hoogstaand acht. Er is ook voldoende inbreng van praktijkassistenten die een mooi assortiment aan sporten dekken.

Zowel de professionele als academische gerichtheid van het aan de opleiding verbonden personeel acht de commissie goed gewaarborgd.

Met betrekking tot de personeelformatie kreeg de commissie tegenstrijdige en onduidelijke signalen. Navraag leert dat objectieve becijferingen noch door de faculteit noch door de opleiding actief worden gebruikt om een onderwijsformatieplan op te stellen op basis waarvan eventuele onderwijsomvangsproblemen kunnen worden onderzocht en beantwoord. De commissie beveelt de opleiding sterk aan om daar snel werk van te maken. De ontbrekende koppeling tussen beschikbare onderwijsformatie en de onderwijsprogramma's in termen van docentbelastingen-VTE's is, zeker in het kader van de op handen zijnde invoering van de tweejarige master, cruciaal om de duurzaamheid van de onderwijsprogramma's objectief vast te stellen.

Pagina 7 van 12 Los van deze nood aan nauwkeurige becijferingen kreeg de commissie door de verschillende gesprekken heen niet de indruk dat er binnen de opleiding sprake is van een nijpend personeelstekort. Er is weliswaar een hoge werklast (wat ook door de laatst aangeleverde cijfers wordt geïmpliceerd) maar uit de gesprekken met docenten, assistenten en studenten komt naar voren dat de onderwijskwaliteit en -organisatie daar voorlopig niet merkbaar onder lijdt. De huidige situatie is suboptimaal maar niet onhoudbaar. Met de tweejarige master in het verschiet komt de kritische grens evenwel stilaan in zicht.

Voorzieningen

De commissie meent dat de kwaliteit van de faciliteiten alsook de breedte van het aanbod de opleiding erg goed ondersteunt. De infrastructuur voldoet aan de hedendaagse normen en is afgestemd op de opleidingsnoden. De studenten kunnen de nodige experimenten uitvoeren, beschikken over moderne apparatuur en mooi vernieuwde sportfaciliteiten. Leslokalen zijn goed uitgerust met audiovisuele voorzieningen. Het boeken- en tijdschriftenaanbod is niet bijzonder groot maar alle nodige referenties zijn vlot elektronisch toegankelijk.

De informatievoorziening is goed geregeld en lijkt prima aan te sluiten op de behoeften van de studenten. Studenten zeggen goed op de hoogte te zijn van wat ze van de opleiding kunnen verwachten en wat de opleiding van hen verwacht.

De studiebegeleiding wordt sterk gefaciliteerd door de kleinschaligheid. Studenten worden opgevolgd via een schier persoonlijke en dus op maat gesneden begeleiding. Daarnaast is er op centraal en facultair niveau ook een meer formeel aanbod in de vorm van een studiebegeleidingscentrum, individuele studietrajectbegeleiding, vakinhoudelijke begeleiding, de opvolgingscommissie of het studieadviescentrum. De commissie ontving hier geen klachten over en stelt vast dat studenten erg tevreden zijn over het aanbod dat zij efficiënt en adequaat achten.

Interne kwaliteitszorg

In het zelfevaluatie-rapport wordt uitvoerig ingegaan op de institutionele onderwijsevaluatie waarvan de commissie op cd-rom een demo en de resultaten in de vorm van histogrammen kreeg. De evaluatie lijkt goed te zijn opgezet, vindt na elk semester plaats, en peilt ook voldoende breed naar de belangrijkste onderwijsaspecten.

Gemeld werd wel dat de participatiegraad van de studenten relatief beperkt is (minder dan de helft en vaak onder de 30%). Gezien de schaal van de opleidingen vraagt de commissie zich af in hoeverre dit centrale systeem echt een effectieve opvolging van de resultaten garandeert.

Diezelfde kleinschaligheid kan evenwel ook als een duidelijk pluspunt voor de kwaliteitszorg ingeroepen worden: de lijnen tussen docenten en studenten zijn kort wat een erg efficiënte, zij het informele, kwaliteitscyclus toelaat. Studenten en alumni geven aan dat de luister- en oplossingsbereidheid van de staf groot is. Sommige docenten organiseren na elk semester zelf een beperkte evaluatiesessie.

De commissie meent dat de opleiding over een voldoende sterk basisaanbod aan evaluatie-instrumenten beschikt, maar raadt aan om – in samenwerking met de centrale diensten – verdere evaluatie-initiatieven te ontwikkelen die meer toegesneden zijn op de maat van de opleidingen. Evaluatiesessies zouden bijvoorbeeld opleidingsbreed kunnen worden ingevoerd. In navolging van haar eerdere opmerking raadt de commissie de opleiding ook aan om werk te maken van objectieve informatievergaring inzake belangrijke

Pagina 8 van 12 randvoorwaarden zoals personele bezetting. Het evalueren van resultaten bij het ontbreken van een onderwijsformatieplan lijkt de commissie immers niet makkelijk.

Er is een duidelijke oplossingsbereidheid bij het personeel, studenten worden gehoord en via het informele circuit komen ad hoc verbetermaatregelen snel tot uitvoering. De opleidingsraad nam in het recente verleden ook een aantal meer structurele initiatieven die de kwaliteit van de opleidingen ten goede kwamen. De commissie denkt daarbij aan de actieve deelname aan het AEHESIS-project, de organisatie van het conclaaf, het opstellen van de dekkingsmatrix en de volgtijdelijkheden of de screening van de opleidingsonderdelenfiches.

Anderzijds viel het de commissie op dat de opvolging van een aantal aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie op zich laat wachten. De nood aan opleidingsbreed overleg en het reduceren van het grote aantal vakgroepen lijken deze commissie de twee meest pertinente.

Om verder te evolueren in de richting van een gedragen verbeterbeleid (met inbegrip van het vaststellen van prioriteiten, streefdoelen, tussendoelen, tijdschedulers en verantwoordelijkheden) zal er nood zijn aan een sterkere regie en een meer robuuste gegevensvergarung.

Afgezien van de lage participatiegraad in de formele onderwijsevaluatie is de commissie tevreden over de inspraak mogelijkheden die studenten krijgen via het informele circuit en hun vertegenwoordiging in de bestuursorganen van de opleidingen en de faculteit. Het organiseren van opleidingsbrede evaluatiesessies (of focusgroepen) kunnen die mogelijkheden nog verder uitbreiden.

De medewerkers worden structureel bij de kwaliteitszorg betrokken via de vakgroepen en de opleidingsraad. Zoals aangegeven verdient een initiatief als het conclaaf verdere navolging en zouden bijvoorbeeld rond specifieke thema's (zoals competentierollen, werkvormen, toetsing, e.d.) afzonderlijke sessies of werkgroepen kunnen worden ingericht. De betrokkenheid van alumni geschiedt via een centraal opgezette alumni-enquête. De opleiding plant ook zelf een enquête in het kader van het aftoetsen van de dekkingsmatrix. Het beroepenveld werd tot op heden minder formeel en recurrent bij de kwaliteitszorg betrokken. De commissie vernam wel dat de facultaire raad recent de oprichting van een externe adviesraad heeft goedgekeurd.

Resultaten

De conclusies voor de master lopen grotendeels parallel aan de conclusies van de bachelor. Ook hier geldt (en in het licht van de tweejarige master wellicht nog meer) dat een sterkere opleidingsbrede aanpak van alle onderwijsaspecten erg positieve effecten zal hebben op de efficiëntie waarmee de studenten de doelstellingen bereiken. Cruciaal is ook de ondubbelzinnige bewaking van het eindniveau. Positief gequoteerde masterproeven die eigenlijk de minimumnorm niet halen zouden in de toekomst niet meer mogen voorkomen. Voor het grootste deel van de studenten stelt er zich evenwel geen probleem. Zij leveren over het algemeen behoorlijke werken af die hier en daar weliswaar nog mankementen vertonen maar gegeven de korte tijd waarin ze moeten worden gemaakt zeker een voldoende niveau halen. Enkele masterproeven vond de commissie excellent.

Over de kwaliteit van de stages is de commissie bijzonder tevreden. Tevredenheid is er ook bij de afgestudeerden. Zij waarderen de genoten opleiding over het algemeen sterk. De meesten vonden ook relatief snel werk en ervaren de inhoud en het niveau van huidige tewerkstelling als bevredigend. Realisaties op het vlak van mobiliteit blijven zeer beperkt (3 uitgaande en 6 binnenkomende studenten tussen 2007 en 2010). Dit is een werkpunt dat ook door de opleiding zelf als een prioriteit voor de toekomst naar voren werd geschoven.

Pagina 9 van 12 Ook in de master liggen de rendementen nog relatief laag. In 2008 en 2009 halen respectievelijk maar 55% en 45% de eindmeet met de volle 100% aan opgenomen credits. De flexibilisering en het fenomeen van het 'slepen met de thesis' verklaren uiteraard veel. Toch raadt de commissie de opleiding aan om deze cijfers goed in het oog te houden en de rendementen zoveel mogelijk te trachten op te krikken.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Pagina 10 van 12 **4. Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	G
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	O
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

E=excellent; G=goed; V=voldoende; O=onvoldoende.

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de opleiding Master of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

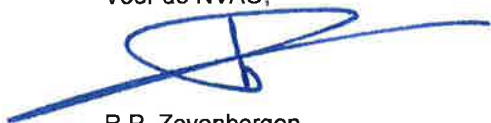
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd: Training en Coaching, Fitheid en Gezondheid, Sportmanagement, Onderwijs.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

Den Haag, 9 juli 2012

Voor de NVAO,

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 2 juli 2012 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

Pagina 12 van 12 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Vrije Universiteit Brussel
– adres instelling:	Pleinlaan 2, B-1050 BRUSSEL
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	master of Science in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen
– graad, kwalificatie	master
– specificatie	of Science
– niveau en oriëntatie	master
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Training en Coaching, Fitheid en Gezondheid, Sportmanagement, Onderwijs
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Bewegings- en revalidatiewetenschappen
– bijkomende titel	geen